

Anonymiserad version

Översättning

C-194/20 – 1

Mål C-194-20

Begäran om förhandsavgörande:

Datum för ingivande:

8 maj 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Verwaltungsgericht Düsseldorf (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

7 maj 2020

Klagande:

BY

CX

DW

EV

FU

Motpart:

Stadt Duisburg

BESLUT

I det förvaltningsrättsliga målet

1. BY,
2. CX,
3. DW,

4. EV,

5. FU

Klagande 3 och 4, företrädna av sina föräldrar, klagande 1 och 2, samtliga bosatta i: [utelämnas] Duisburg

klagande,

mot

Stadt Duisburg [utelämnas]

motpart,

rörande utlänningsrätt (uppehållstillstånd enligt 4 § femte stycket Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (tyska utlänningslagen, nedan kallad AufenthG)); här: beslut om vilandeförklaring och beslut om hänskjutande.

har Verwaltungsgericht Düsseldorfs sjunde avdelning den 7 maj 2020

[utelämnas]

beslutat att:

Målet förklaras vilande.

[Orig. s. 2]

Följande frågor hänskjuts i enlighet med artikel 267 FEUF till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

1. Medför turkiska barns rättigheter ur artikel 9 första stycket i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet (nedan kallat ARB 1/80) också en rätt till uppehållstillstånd i den mottagande medlemsstaten utan att några ytterligare förutsättningar är uppfyllda?

2. För det fall fråga 1 besvaras jakande:

a) Förutsätter en uppehållsrätt enligt artikel 9 första stycket i ARB 1/80 att föräldrarna till de turkiska barn som omfattas av denna föreskrift redan har erhållit rättigheter enligt artikel 6 första stycket eller artikel 7?

b) För det fall fråga 2 a) besvaras nekande: Ska reguljär anställning enligt artikel 9 första stycket i ARB 1/80 tolkas på samma sätt som i artikel 6 första stycket i ARB 1/80?

c) För det fall fråga 2 a) besvaras nekande: Kan en uppehållsrätt för turkiska barn enligt artikel 9 första stycket i ARB 1/80 uppkomma redan efter att en förälder haft (endast) tre månaders reguljär anställning i den mottagande medlemsstaten?

d) För det fall fråga 2 a) besvaras nekande: Medför turkiska barns uppehållsrätt även en uppehållsrätt för en eller båda föräldrarna som är vårdnadshavare, utan att några ytterligare förutsättningar är uppfyllda?

I.

Klagandena är turkiska medborgare. Klagandena 1 och 2

(den hänskjutande domstolen avser med dessa numeriska beteckningar inte den numrering som klagandena valt i sin klagoskrift, utan till domstolsverkets valda företrädare till föräldrarna på klagandesidan)

är föräldrar till klagandena 3, 4 och 5. Klagande 5 är nu myndig.

Klagande 1 reste den 5 september 2015 med ett visum till Tyskland och erhöll den 4 november 2015 av motparten ett uppehållstillstånd, giltigt till och med den 27 mars 2017, för att utöva verksamhet som egenföretagare (lastbilschaufför).

Klagandena 2 till 5 reste tillsammans in i Tyskland den 19 februari 2016 med ett visum för familjeåterförening som var giltigt till och med den 16 maj 2016. De erhöll uppehållstillstånd den 20 april 2016 enligt 30 och 32 §§ AufenthG, giltiga till och med den 27 mars 2017.

Klagande 2 arbetade som lagerarbetare på MKS Kurierservice Metin Sariözüm i Duisburg. Enligt den tyska ålderspensionsförsäkringen anmälde hon en anställningsperiod från och med den 1 februari [Orig. s. 3] till och med den 30 april 2016 (tre månader). Ytterligare anställningsperioder som anmälts var från och med den 15 november till och med den 31 december 2017, från och med den 1 januari till och med den 15 januari 2018 och från och med den 1 augusti till och med den 31 december 2018.

Klagandena 3,4 och 5 gick i statliga skolor, vilket intygats sedan den 21 juni 2016.

Efter att giltighetstiden för de tilldelade uppehållstillstånden gått ut intygade motparten att klagandenas tillstånd fortfarande gällde fiktivt.

Den 1 december 2017 avregistrerade klagande 1 sitt företag efter att han fått ett strafföreläggande angående olovlig körning. Den 1 februari 2018 registrerade han ett nytt företag (små transporter upp till 3,5 ton).

Klagandena anförde i skriftlig inlägga från en advokat att klagande 1 i framtiden ville arbeta som anställd och därför ansökte om uppehållstillstånd enligt 18 § AufenthG eller någon annan tänkbar bestämmelse. Klagande 2 skulle från och med den 1 augusti 2018 också arbeta igen, medan klagandena 3, 4 och 5 fortsatt gick i skolan. För barnen skulle rätten till uppehållstillstånd grundas på artikel 9 ARB 1/80 och artikel 3 i beslut nr 2/76 av associeringsrådet om genomförandet av artikel 12 i Ankaraavtalet av den 20 december 1976 (nedan kallat ARB 2/76).

Efter en muntlig förhandling avslög motparten i beslut av den 18 mars 2019 klagandenas begäran om förlängning respektive tilldelande av uppehållstillstånden och uppmanade klagandena att inom 30 dagar från delfäende av beslutet resa ut ur landet vid äventyr av avvisning till Turkiet. Som skäl anfördes att klagande 1 inte längre var egenföretagare och att inkomsten från hans egenföretagande inte längre uppfyllde kravet på behovsgemenskapens försörjning enligt 5 § första punkten i AufenthG.

Klagandena väckte den 22 mars 2020 talan i domstol och begärde att de skulle tilldelas uppehållstillstånd eller att uppehållstillstånden skulle förlängas.

Till stöd för sin talan gjorde de gällande att klagandena 3, 4 och 5, som är barn till klagandena 1 och 2, lagligt levde tillsammans med sina föräldrar. Genom den rätt att delta i utbildning, som följer av artikel 9 i ARB 1/80 och artikel 3 i ARB 2/76, uppkommer en uppehållsrätt som även måste gälla för föräldrar som är vårdnadshavare.

Klaganden yrkar därför att

motparten genom upphävande av beslutet av den 18 mars 2019 ska förpliktas att göra en ny bedömning av förlängningsansökningarna med beaktande av EU-domstolens rättstillämpning

Motparten yrkar att

talan ska avvisas, [Orig. s. 4]

och har till stöd för sin talan hänvisat till skälen i det överklagade beslutet. Vidare har det anförts att klagandena 3, 4 och 5 inte kan hänföra sig till rättigheterna som följer av artikel 9 i ARB 1/80 eftersom deras föräldrar inte förvärvat några rättigheter enligt artikel 6 eller 7 i ARB 1/80.

Motparten har vid en ytterligare förhandling inför föredraganden (i det direkta förfarandet och det interimistiska förfarandet) vilandeförklarat verkställigheten av det överklagade beslutet.

[utelämnas] [referens till akten]

II.

Målet förklaras vilande. Förhandsavgörande avseende frågorna som formulerats i inledningen av beslutet ska inhämtas från EU-domstolen enligt artikel 267 FEUF. Frågorna gäller tolkningen av associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet. Eftersom det rör sig om ett klagörande angående unionsrätten är EU-domstolen behörig.

1. Det aktuella rättsläget är avgörande för den rättsliga bedömningen av klagandenas yrkande att förplikta motparten att genom upphävande av sitt avslagsbeslut av den 18 mars 2019 se över klagandenas ansökan om uppehållstillstånd igen i enlighet med EU-domstolens rättstillämpning.

De tillämpliga bestämmelserna i tvisten utgörs av följande nationella bestämmelser:

4 § AufenthG

(...)

(5) En utlänning som har uppehållsrätt enligt Associationsrådet EEG-Turkiet är skyldig att visa att en uppehållsrätt föreligger genom innehav av ett uppehållstillstånd, förutsatt att vederbörande varken har bosättningsstillstånd eller permanent EU-uppehållstillstånd. Uppehållstillstånd utfärdas på förfrågan.

§ 50 AufenthG

(1) En utlänning är skyldig att lämna landet om han inte eller inte längre har det nödvändiga uppehållstillståndet och det inte eller inte längre finns någon uppehållsrätt enligt Associationsrådet EEG-Turkiet. **[Orig. s. 5]**

2. Tolkningsfrågorna är avgörande för utgången i målet och måste därför klagöras av EU-domstolen.

a) Avgörande för den rättsliga bedömningen av klagandenas yrkande på förlängning av de uppehållstillstånd som beviljats enligt nationell rätt är vilken inverkan den skolgång – som klagandena 3, 4 och 5, boendes i samma hushåll som sina föräldrar, genomfört sedan 21 juni 2016 – haft.

Sedan genomförandet av den ytterligare förhandlingen inför föredraganden bör det vara ostridigt att klagande 2 under tidsperioden mellan den 1 februari och den 30 april 2016 (tre månader) var anställd och därmed hade en uppehållsrätt på tyskt territorium. Under ytterligare anställningsperioder hade hon endast fiktiva intyg (intyg om tillfällig uppehållsrätt, ett så kallat Fiktionsbescheinigung) varefter det

inte tilldelades någon ytterligare uppehållsrätt. Det är ostridigt att klagandena inte har förvärvat några rättigheter enligt artiklarna 6 och 7 i ARB 1/80.

Klagandena gör inte gällande några anspråk på uppehållstillstånd som baseras på nationell lagstiftning, med undantag för bestämmelsen i 4 § femte stycket AufenthG som förutsätter en uppehållsrätt enligt Associationsrådet.

Klagandena åberopar endast artikel 9 i ARB 1/80, från vilken de inte bara härleder turkiska barns rätt att delta i skol- och yrkesutbildning utan även uppehållsrättigheter för klagandena 3, 4 och 5 på grundval av sin – mellan parterna ostridiga – skolgång. Vistelserätten för klagandena 1 och 2 som krävs för att rättigheterna för klagandena 3, 4 och 5 ska kunna realiseras i praktiken – åtminstone för de minderåriga klagandena 3 till 4 – följer också av artikel 9 i ARB 1/80.

I den mån klagandena dessutom företrädevis åberopar bestämmelsen i artikel 3 i ARB 2/76 utgår den hänskjutande domstolen från att denna bestämmelse ersatts i sin helhet av artikel 9 i ARB 1/80 och att klagandena inte längre kan härleda rättigheter från den.

b) Nationell praxis angående verkan av uppehållsrätten enligt artikel 9 i A RB 1/80 är inte enhetlig.

Enligt dom av den 17 februari 1997 från Hessischen Verwaltungsgerichtshof (Hessens förvaltningsdomstol)

[utelämnas]

ger artikel 9 i ARB 1/80 stöd för en uppehållsrätt för barnen, men den grundar inte anspråk på familjeåterföreningar eller övriga legaliseringar av vistelsen.

Se till exempel Hessens förvaltningsdomstol, dom av den 2 december 2002 [utelämnas], om än tveksamt med beaktande av avgörandet från EU-domstolen av den 17 september 2002 – C 413/99 – i målet Baumbast gällande artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 1612/68. [Orig. s. 6]

Efter närmare begrundande bör en uppehållsrättslig verkan av bestämmelsen i vart fall vara utesluten när det turkiska barnet rest in i landet i utbildningssyfte och inte inom ramen för en familjeåterförening. Barn kan först efter att utbildningen avslutats få en oberoende uppehållsrätt i samband med en utbildning, vilket artikel 7 andra meningen i ARB 1/80 klargör.

OVG NRW (Oberverwaltungsgericht, Nordrhein-Westfalen), beslut av den 3 april 2001 [utelämnas].

En uppehållsrättslig verkan kan inte härledas från förordningen om föräldrarna inte längre är turkiska medborgare utan innehar den mottagande medlemsstatens medborgarskap vid den tidpunkt då de turkiska barnen reser in i landet.

OVG Rheinland-Pfalz (Oberverwaltungsgericht, Rheinland-Pfalz), beslut av den 29 juni 2009 [utelämnas].

Enligt en annan uppfattning har turkiska barn som uppfyller övriga förutsättningar i artikel 9 första meningen i ARB 1/80 en uppehållsrätt som skyddas enligt EU-lagstiftningen även medan de genomför en utbildning enligt bestämmelsen.

VG Karlsruhe (Verwaltungsgericht Karlsruhe), dom av den 2 juli 2004 [utelämnas].

Av andra medlemsländers rättspraxis känner den hänskjutande domstolen till Raad van States avgörande av den 27 november 2008,

[utelämnas]

enligt vilket artikel 9 i ARB 1/80 – i enlighet med målsättningen i Associationsrådets beslut att stegvis integrera turkiska arbetstagare – endast riktar sig till barn till turkiska arbetstagare i den mening som avses i artiklarna 6 och 7 i ARB 1/80 [utelämnas].

c) Den hänskjutande domstolen lutar åt att inte tillerkänna artikel 9 i ARB 1/80 någon uppehållsrättslig verkan, åtminstone inte om föräldrarna inte har förvärvat några rättigheter enligt artikel 6 första stycket eller artikel 7 i ARB 1/80 (jämför fråga 2a).

Fråga 1 hänför sig till det påstådda uppehållsrättsliga innehållet i artikel 9 i ARB 1/80 som klagandena gjort gällande.

Vid en första anblick är bestämmelsen i artikel 10 första stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011,

det vill säga artikel 12 i den tidigare rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen, [Orig. s. 7]

i sin struktur och till sina förutsättningar väldigt lik och därför relevant för tolkningen av uppehållsrätten. I EU-domstolens praxis är det klarlagt att artikel 12 i förordning (EEG) nr 1612/68 respektive artikel 10 första stycket i förordning (EU) nr 492/2011 har uppehållsrättslig relevans, under vilka förutsättningar uppehållsrätten enligt artiklarna uppstår samt vilken räckvidd den har.

EU-domstolens dom av den 13 juni 2013 i mål C-45/12 [ECLI:EU:C:2013:390], Hadj Ahmed, punkt 46; EU-domstolens dom av den 23 februari 2010 i mål C-310/08 [ECLI:EU:C:2010:80], Teixeira, punkt 61, EU-domstolens dom av den 17 september 2002 i mål nummer C-413/99 [ECLI:EU:C:2002:493], Baumbast och R, punkt 73 ff.; EU-domstolens dom av den 23 februari 2010 i mål C-480/08, punkt 86 f.; EU-domstolens dom av den 27 september 1988 i mål C-263/86 [ECLI:EU:C:1988:451], Humbel och

Edel, punkt 24 f.; EU-domstolens domar av den 15 mars 1989 i mål nummer C-389/87 [ECLI:EU:C:1989:130], Echternach och Moritz, punkt 29 f. och från den 23 februari 2010 i mål C-310/08, punkt 19; EU-domstolens dom från den 17 september 2002 i mål C-413/99, punkt 54; EU-domstolens dom av den 8 maj 2013 i mål C-529/11 [ECLI:EU:C:2013:290], Alarape och Tijani, punkt 48.

Bestämmelsen i artikel 9 i ARB 1/80 innehåller dock väsentliga skillnader jämfört med ovan nämnda föreskrifter.

Föreskriften gynnar enligt sin ordalydelse endast turkiska barn, i motsats till artikel 10 första stycket i förordning (EU) nr 492/2011 och artikel 12 i förordning (EEG) nr 1612/68.

Det framgår inte av bakgrunden till artikel 7 i ARB 1/80 att medborgarskapet för en turkisk arbetstagares barn skulle ha någon betydelse för integreringen i den mottagande medlemsstaten, vilket artikel 9 i ARB 1/80 förutsätter. På så sätt gynnas familjemedlemmar till turkiska arbetstagare utan beaktande av medborgarskap när det gäller tillträde till arbetsmarknaden och de gynnas även beträffande sin vistelse. Av andra stycket följer att barn som har avslutat en yrkesutbildning gynnas i den mottagande medlemsstaten, också då utan beaktande av barnets medborgarskap. Under förutsättning att det finns ett systematiskt samband mellan normerna är det inte särskilt meningsfullt att göra tillgången till (yrkes-)utbildning beroende av ett turkiskt medborgarskap. I detta avseende kan betydelsen av bestämmelsen i artikel 9 – utöver det ostridiga innehållet avseende antidiskriminering och integrering (som framför allt framgår i bestämmelsens andra mening) – begränsas till en betydelse som programförklaring.

Dessutom reglerar artikel 7 i omfattande – dock inte ovillkorlig – utsträckning den uppehållsrättsliga integrationen genom tillgång till arbetsmarknaden i anslutning till en utbildning i den mottagande medlemsstaten. Vid en jämförelse mellan dessa detaljerade bestämmelser kan en uppehållsrätt inte härledas endast från en turkisk medborgares, hos vilken barnet bor, (även tidigare) presumtion om anställning utan att det uppstår motstridigheter för det fall att föräldrarna inte förvärvat några egna rättigheter enligt artikel 6 eller 7 i ARB 1/80.

d) Om fråga 1 angående uppehållsrättens innehåll i artikel 9 i ARB 1/80 besvaras jakande så uppkommer de frågor som anges under punkten 2 angående förutsättningarna för en uppehållsrätt enligt artikel 9 i ARB 1/80 och rättsföljderna. **[Orig. s. 8]**

Frågan 2 a) syftar till föräldrarnas rättsliga ställning, det vill säga om föräldrarna redan måste ha förvärvat rättigheter genom artikel 6 i ARB 1/80 (ursprungliga) eller genom artikel 7 i ARB 1/80 (härledda) för att rättigheter enligt artikel 9 i ARB 1/80 ska överföras till deras barn (eller i tillämpliga fall styvbarn) enligt de övriga förutsättningarna i bestämmelsen.

I fråga 2 b) knyter den hänskjutande domstolen an till EU-domstolens praxis beträffande rekvisitet ”reguljär anställning”. Behöver föräldrarnas reguljära anställning, om fråga 2 a) besvaras nekande, knyta an till samma förutsättningar som förutsätts i artikel 6 i ARB 1/80 och kan den tolkning som utvecklats av artikel 6 i ARB 1/80 överföras till artikel 9 i ARB 1/80?

Om fråga 2 a) besvaras nekande så saknas det en tidsram inom vilken det kan krävas att en reguljär anställning utövas. Är det tillräckligt för att en rätt enligt artikel 9 i ARB 1/80 ska uppstå för turkiska barn att en förälder haft en anställning under (endast) tre månader och är det faktiska besöket vid en utbildningsinstitution en förutsättning för ett förvärv av och en fortsatt gällande uppehållsrätt (fråga 2 c))?

Slutligen tar fråga 2 d) sikte på anspråkstagandet av de turkiska barnens rättigheter och som minderåriga turkiska barn endast kan ta del av genom att en förälder som är vårdnadshavare också är närvarande. Kan föräldrar som är vårdnadshavare för turkiska barn få uppehållstillståndsrättsliga rättigheter, i förekommande fall genom att barnen är minderåriga och att de faktiskt besöker en utbildningsinstitution?

[utelämnas]

ARBETSDOKUMENT